Published and distributed under permit (No. 728) author. by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Cleveland, Ohio. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster Gen.

THE ONLY SLOVENIAN DAILY BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO THE BEST MEDIUM TO REACH 180.000 SLOVENIANS IN U. S. CANADA AND SOUTH AMERICA.

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR WHICH IT STANDS: ONE NATION INDIVISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE FOR ALL."

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

VOLUME IV.—LETO IV. | CLEVELAND, OHIO TOREK (TUESDAY) APRIL 5th 1921. | Št. 79 (No.)

Single Copy 3c. | Entered as Second Class Matter April 29th, 1918, at the Post Office at Cleveland, O. under the Act of Congress of March 3rd, 1879. | Posamezna številka 3c.

ANGLIJA SE BO POSLUŽILA VOJAŠTVA NAPRAM PREMOGARJEM.

ODLOČILNI DAN STAVKE PRIDE V SREDO, KO BO DELAVSKA TROZVEZA GLASOVALA, DALI SE PRIDRUŽI PREMOGARJEM V NJIH ZAHTEVI, DA VLADA OBDRŽI KONTROLO NAD RUDNIKI.

LONDON, 5. aprila. — Izza zadnje polnoči so se pričela vojaška gibanja precejšnjega obsega. Vse odredbe seveda so samo pripravljalnega značaja, toda ne pregleda se nikakega koraka, ki bi se v slučaju potrebe izkazal umestnim.

LONDON, 4. aprila. — Vse kaže, da kriza med premogarji in vlado postaja resnejša od ure do ure, in da je to ena najbolj pomembnih industrijalnih kriz, kar jih še pomni zgodovina Anglije.

Širijo se govorice, da se je vlada odločila poslužiti vojaštva, kar bo brez dvoma delavstvo še bolj utrdilo v njih opoziciji, in obenem se poroča, da se bo izdalo odredbe, glasom katerih bodo razni vladni departmenti dobili skoro neomejeno moč, da se prevzamejo premogorove, zemljo, razna poslopja, tovarne, plinarne, elektrarne, vodovode, hrano in vsa raznovrstna prevozna sredstva; poleg tega bo vlada imela moč ustaviti morski promet, določati ceno premogu in prepovedati ter regulirati prodajo in dobavo raznovrstnih motornih špiritov.

Veliko odvisi od razvoja debate, ko se jutri snide parlament, še več pa od akcije, ki jo podvzame v sredo konferenca delavske trozveze, kajti na tej konferenci se bo odločilo, da-li se premogarjem pridružijo tudi železničarji in transportni delavci.

Železničarji so v prilog stavke.

Železničarji so močno v prilog stavke, in sicer iz razloga da kadar bodo železnice vrnjene iz vladnih rok zopet v privatno kontrolo, tedaj bo nastal položaj sličen sedanjemu, in ako železničarji ne bodo podpirali premogarje sedaj, tudi ne morejo pričakovati, da jih bodo podpirali premogarji, kadar bi potrebovali njihove podpore.

Zmerno javno mnenje se izraža v prilog sugestije, katero je v soboto podal Alfred Bigland, koalicijski unionist, namreč, da naj se predloga za izročitev rudokopov v privatne roke začasno prekliče, in da se datum za izročitev premakne od 31. marca do 30. maja, med katerim časom bi se naj vršili dogovori radi preureditve plač in prepričalo premogarje, da je vladna kontrola rudokopov nemogoča.

Vlada bo to sugestijo najbrže zavrgla, in sicer z utemeljevanjem, da dežela v svojem sedanjem finančnem stanju ne more sprejeti nikakega nadaljnega finančnega bremena v obliki podpore za rudokope. Ni dvoma, da bo konferenca delavske trozveze, ki se vrši v sredo, imela tudi važne politične posledice.

V splošnem prevladuje mnenje, da se bo delavska trozveza vzdržala generalnega štrajka, dokler ne izprevidi, da so poizkusi za mirno poravnavo brezupni.

Poroča se, da je admiraliteta preklicala vsa dovoljenja za dopuste. Kot se poroča iz nekaterih premogovnih okrajev, uprava v obilnih slučajih s pomočjo prostovoljnih delavcev vzdržuje rove pred poplavljenjem, medtem ko po drugih poplava polagoma raste.

Položaj na Irskem.

LONDON, 4. aprila. — Glavni justični tajnik za Irsko je danes v odgovor na vprašanja v nižji zbornici podal številke z ozirom na poboje na Irskem izza novega leta.

Številke izkazujejo, da je število ubojev tekom zadnjih treh mesecev stalno naraščalo. Preračunjeno je, da je bil vsak dan izza 1. januarja pa do 31. marca vsak dan ubit en angleški policist ali vojak. Vseh nemirov je bilo 2246. Ubitih je bilo 88 policistov, 156 pa ranjenih, medtem ko je bilo ubitih 44 vojakov in ranjenih 84.

DUBLIN, 4. aprila. —Danes zgodaj zjutraj so bile iz zasedbe napadene vojaške čete, pri čemur je bil eden vojak ubit, eden pa ranjen.

Sinoči je bil vprizorjen napad na nekega policista v Carlow, ko je korakal po ulici v družbi z nekim civilistom. Policist je bil ubit, civilist pa ranjen. Oborožen napad na vojašnico v Carlesville, okraj Cork, je bil zavrnjen brez vsakih izgub. Pretečeni večer je prišlo do bojev v gorovju blizu Dundrum. Na pozorišče je odšlo vojaštvo v oklopnih avtomobilih. Našli so okrog dvajset oboroženih mož, ki so se po streljanju pomešali med ženske in otroke, vsled česar se je vojaštvo vzdržalo streljanja s strojnicami.

Avstralski delavci o lojalnosti napram kralju.

Melbourne, Avstralija. — V avstralskem parlamentu se je pred kratkim vršila razprava z ozirom na vprašanje, iz česa da pravzaprav obstoja lojalnost napram angleškemu kralju.

Tu navajamo zanimiv govor delavskega poslanca, Frank Ansteyja, iz katerega je razvidno, kakšno naziranje ima avstralsko delavstvo o lojalnosti napram angleškemu prestolu.

Anstey je dejal:

"Pripoveduje se mi, da kralju dolgujemo lojalnost. Bili so časi, ko so ljudje prisegali kralju, da bodo njegovi zvesti podložniki, da bodo ljubili vse, kar on ljubi, in da se bodo izogibali vsemu,čemur se bo on izogibal, v zameno pa je bil kralj obvezan napram onim, katerih usodo je odločal.

"Pogoj, pod katerim je držal svojo krono, je bil, da jih bo varoval pred roparstvom, zatiranjem in pomanjkanjem; in na latarjih svoje dežele in v imenu svete Trojice je prisegal, da bo vladal z enako pravico po vseh delih svojega kraljestva.

"To je bil zakon za Anglijo dolga stoletja . Prešel pa je s prihodom nemških kraljev. Obveznost podložnikov je ostala, obveznost nemškega kralja napram angleškemu ljudstvu pa je izginila.

"Ali se v tem parlamentu zahteva od mene, da sem zvest kakim določenim principom, da bra nim pravice in skrbim za blagostanje ljudstva, in da zdržujem avstralske principe napram vsem drugim? Ne. Zahteva se od mene, da sem lojalen ne moji domovini, ne ljudstvu, temveč kralju, brez obzira na njegovo privatno in javno ravnanje.

"Karkoli on ljubi, naj ljubim jaz: česarkoli se izogiba on, naj se izogibam jaz. Kadar on pravi: "Obesi kajzerja!" naj bom pripravljen, da obesim kajzerja, in kadar se njegovo mišljenje izpremeni in pravi: Ubogi kajzer je bil dovolj kaznovan, — tedaj morem svojo lojalnost pokazati le stem, da tudi jaz izpremenim svoje mišljenje. To je tudi pogoj, pod katerim se mi dovoljuje govoriti v parlamentu. Brez ozira na to, kako je ravnanje kralja, bodisi da je Richard III. s svojimi okrvavljenimi rokami, Henry VIII., ki je ubiljal in se ženil kot ga je bila volja, George I., ki je bil krut napram svoji ženi, George III., ki je bil blazen do smrti, ali George IV., ki je bil izredno moralen, zahteva se, da sem lojalen njemu, in ne angleški državi, ali Avstraliji, deželi, v kateri živim.

"Karkoli on napravi, mi mora biti po volji, česarkoli se on izogiba, naj se izogibam jaz. Ako bi se zgodilo, da bi prišlo do vojne med mojo domovino in kraljem, zahteva udanostna prisega, da sem lojalen kralju brez ozira na njegov izvor ali obnašanje; v drugačnem slučaju ne morem držati te pozicije in vleči plače kot član parlamenta.

"O, da, gospodje, jaz sem lojalen; o tem ste lahko vsi prepričani."

Navedeni govor poslanca Anstey-a je napravil v parlamentu jako velik vtis. Delavski poslanci so mu silno odobravali, medtem ko so bili nacijonalistični proti-delavski poslanci silno razjerjeni nad drznim in ciničnim izvajanjem delavskega poslanca.

Med ljudstvom v Avstraliji je opaziti stalno naraščajoče republikansko mišljenje, in dalekovidni ljudje pravijo, da bo prišel dan, ko bo Avstralija neodvisen narod s svojo zastavo, ki bo vodil svoje zadeve po svoji lastni želji. Pred kratkim je neki delavski poslanec javno izjavil, da bo najponosnejši dan njegovega življenja isti, ko bo pozdravil zastavo avstralske republike. V tem je izražena misel vsega avstralskega delavstva.

Cestno - železniška družba zavrnila ponudbo uslužbencev.

Cleveland, O., 5. aprila. — Uradniki cestno-železniških uslužbencev so včeraj predložili družbi ponudbo za znižanje 3 centov na uro, potem, 4, 5 in končno za 6 centov, toda družba je vse te ponudbe za prostovoljno znižanje plač zavrnila.

John J. Stanley, predsednik cestno-železniške družbe je povedal delavcem, da poravnavo raje prepusti pogajevalnemu odboru, kot je določeno v kontraktu, kot pa da bi sprejel to prostovoljno ponudbo.

Družba zahteva: 1. da se vse plače znižajo za 20 procentov, tako da bi najvišja plača, ki bi jo dobival kak cestno-železniški uslužbenec, ne presegala 60c na uro, 2. da se odpravi vsaka izredna plača in 3. da se odpravi zaprta delavnica, to je, da bi družba smela uposljevati tudi neunijske delavce.

Kot se poroča, so unijski vodje včeraj pričeli z direktnimi pogajanji edinole iz razloga, ker Stanley zahteva, da naj se pri pogajanju razpravlja tudi vprašanje priznanja unije.

Tudi preteklo leto je hotel Stanley, da se pogaja radi priznanja unije, toda unija tega vprašanja sploh ni marala razmotrivati. Kot izjavljajo unijski voditelji, je njih naziranje letos v tem oziru še vedno neizpremenjeno.

Fred Teschow, predsednik unije cestno-železniških uslužbencev, je sinoči dejal: "Stavili smo Mr. Stanleyju primeren predlog, katerega pa ni sprejel. Kaj bo naš prihodnji korak ne morem reči.

Ako bi bila družba sprejela predlog unije, tedaj bi začetniki na progah družbe dobivali 67c na uro, starejši delavci po 70c na uro in vsi, ki so v službi preko enega leta, pa 72c na uro. To je bil prvi predlog unije, pozneje pa je predlagala, da se plača zniža za 4, 5 in končno 6c na uro.

Unijski uradniki se izjavljajo, da to sicer ni njih zadnja beseda, da pa bi bili na zborovanju članstvo, ki se vrši 13. aprila, pripravljeni zagovarjati tolikšno znižanje plače, če bi je družba sprejela.

—o—

NEORGANIZIRANI ŽELEZNIŠKI PISARJI SE POGAJAJO.

Cleveland, 5. aprila. — Glavni upravitelj N. . Central železnice za zapadne države je včeraj naznanil, da je 450 železniških pisarjev pričelo voditi neodvisno pogajanja z družbo z ozirom na predlagano znižanje plače. W. J. Winston, glavni predsednik pogajevalnega odseka organizacije železniških pisarjev pa pravi, da izjava upravitelja N. Y. Central železnice ni točna, kajti uslužbenci, o katerih se govori, in ki so bili uposljeni zadnjih šest ali osem mesecev, niso člani organizacije železniških pisarjev.

Karl zapusti Ogrsko danes?

Budapest, 4. aprila. — Neka brzojavka iz Steinamangerja na Korr urad, pravi, da bo bivši avstrijski cesar Karl odpotoval proti Švici v torek zjutraj ob 9:30.

Brzojavka dostavlja, da je vlak, s katerim se bo odpeljal Karl, že dospel v Steinamanger.

Dunaj, 4. aprila. — Kot pravijo poročila iz Budapesta, je med bivšim avstrijskim cesarjem Karlom in madžarsko vlado prišlo do nekakega kompromisa, glasom katerega bo pred svojim odhodom izdal na narod proklamacijo, v kateri bo dal izraza svoji pravici do madžarskega prestola, ter izjavil, da je prisiljen umakniti se le vsled okolščin, in da ima popolno zaupanje v politično zmožnost madžarskega naroda.

Beneš grozi z vojaško akcijo.

Pariz, 4. aprila. — Prizadevanje bivšega avstrijskega cesarja Karla lahko prinese še dosti sitnosti. Češki zunanji minister Beneš je danes naznanil, da ako Karl do četrtka ne zapusti madžarske zemlje, tedaj bodo čete male entente, to je Čehoslovakije, Jugoslavije in Romunije, nastopile s silo.

Medtem pa je znano, da je Karl še vedno na Madžarskem. Od njegovega hudeba 'prehlada', katerega se podaje kot vzrok za odlašanje njegovega potovanja, odvisi, do kakšnih dogodkov pride v centralni Evropi v bližnji bodočnosti.

Horthy za monarhijo.

Budapest, 4. aprila. — Neki časnikarski poročevalec poroča sledeče o svoji avdijenci pri madžarskem regentu Horthyju:

Horthy Karlove epizode ne smatra zelo resnim. Očividno pa je bil položaj za Horthyja zelo težaven, kajti pozabiti se ne sme, da je Karl sam nastavil Horthyja za vrhovnega poveljnika avstrijske mornarice, in da je pri tem šel preko mnogo drugih zaslužnih mornariških častnikov. Njegov uspeh pri zatrtju mornariške vstaje, ko je dal upornike postreliti, mu je v resnici dal pravico do promocije, toda pomniti je treba obenem, da je bil kar takrat madžarski kralj.

Ko sem vprašal Horthyja, dali misli za stalno obdržati vladno moč v svojih rokah, je odvrnil:

"Najsrečnejši dan mojega življenja bo, ko pridem iz tega kaosa, in se povrnem nazaj domov. Vzgojen sem bil v mornariških in vojaških krogih, zato me politika ne zanima dosti. Tu sem, da služim moji domovini za ambicij. Poleg tega pa morate razumeti, da je republikanska Madžarska nemogoča. Ogrski duh se je docela privadil monarhistični misli, in fakt je, da je monarhistična oblika vlade našim ljudem veliko bolj po godu. Mi nikakor nismo v stanu iti skozi volilno razburjenje vsake štiri leta kot v Ameriki, kajti to bi nam škodilo.

V eni izmed zgornjih sob se nahajata krona in meč svetega Štefana. To so simboli vlade, ki je primerna za Madžarsko. Stoli, v katerih sedim jaz, in vi, miza, in palača, vse to pripada kroni. Po mišljenju Madžarske mora biti oblast monarhistične oblike; kdo nosi krono, ne šteje dosti. Ljudstvo v monarhiji je manj podrejeno nevarnim vplivom demagogov. V doglednem času bo prišlo do tega, da bomo razrešili naše probleme ter uspevali pod redno, toda liberalno monarhijo."

Karl ne mara oditi?

Budapest, 4. ..aprila. — Poroča se, da se je bivši avstrijski cesar Karl izjavil napram svojemu spremstvu, da ne bo zapustil Ogrske. Dejal je baje, da ako ne more ostati kot kralj, tedaj bo ostal kot privaten državljan. Tozadevno izjavo je v imenu Karla podal v javnost knez Windisch-Graetz.

Pariz, 4. aprila. — Neka dunajska brzojavka pravi, da je madžarska vlada dolčila 20. avgust kot dan, ko se bo izvolilo madžarskega kralja.

Harding bo ustvaril novo zvezo narodov.

Washington, 4. aprila. — Iz zanesljivih virov se poroča, da bo predsednik Harding v svoji prvi izjavi z ozirom na stališče Združenih držav napram Evropi docela zavrgel obstoječo Ligo narodov. Možno je, da bo Harding to svoje naziranje o Ligi podal v prvi poslanici na kongres, da s tem napravi konec vsem prigovarjanjem, da naj se Združene države pridružijo prenarejeni Ligi narodov, možno pa je tudi, da se Harding v prvi poslanici ne bo spuščal v tujezemske zadeve, temveč da se bo v njej razmotrivalo edinole notranja vprašanja.

V splošnem se ne pričakuje, da bi Harding za sedaj podal kako izjavo, v kateri bi se spuščal v podrobnosti glede stvoritve nove zveze narodov, toda skoro gotovo pa je, da bo Harding dal svetu vedeti, da je po njegovem mnenju treba ustvariti nekaj povsem novega. Obenem se tudi pričakuje izjave, da bodo Združene države v splošnih ozirih stale na strani svojih nekdanjih vojnih zaveznikov.

Toda z gotovostjo se lahko trdi, da bo imel predsednik Harding v teku 90 dni sestavljen nov načrt za zvezo svetovnih narodov, katerega bo predložil Evropi, da ga sprejme kot nadomestilo za sedanjo Ligo narodov.

—o—

Hughesova nota Nemčiji.

Washington, 4. aprila. — Tu sledi besedilo note, katero je poslal ameriški državni tajnik, Charles E. Hughes na nemškega zunanjega ministra, dr. Simonsa:

"Ameriška vlada ima zadovoljstvo opaziti v neformalnem memorandumu dr. Simonsa soglasni izraz želje od strani nemške vlade, da plača toliko odškodnine, kot dovoljujejo njene zmožnosti.

"Ta vlada stoji z vladami zaveznikov v tem, da smatra Nemčijo odgovornim za vojno ter vsled tega moralno obvezanim, da poravna odškodnine do meje njene zmožnosti.

"Priznanje te obveznosti, ki je vtelešeno v memorandumu dr. Simonsa, se zdi vladi Zedinjenih držav edina zdrava podlaga, na kateri je mogoče zgraditi trden in pravičen mir, pod katerim bodo razni evropski narodi zopet v stanu doseči ekonomsko neodvisnost in stabilnost.

"Ta vlada je prepričana, da priznava v memorandumu dr. Simonsa iskreno željo nemške vlade, da se pogajanja z zavezniki obnove na novi podlagi, in upa, da bo ta pogajanja, potem ko se enkrat začno, dovedla do nagle poravnave, ki bo obenem zadovoljila pravične zahteve zaveznikov in dovolila Nemčiji upapolno obnovitev svojih produktivnih aktivnosti."

Pomanjkanje mleka v Rusiji.

Philadelphia, 4. marca.— Glasom brzojavke, ki jo je prejela American Friends' Service Committee od Ane J. Haines, ki je pomožna delavka omenjene organizacije v Rusiji, so moskovski otroci v veliki potrebi mleka. Brzojavka pravi:

"Osemintrideset tisoč moskovskih otrok potrebuje mleko vsak dan. Sedanja zaloga zadostuje le za 7000. Umrljivost med otroci je 40-procentna. Mi nujno potrebujemo mleko, ribjega olja in mila za 6,000 otrok med 3. in 8. letom in za 21,000 otrok med 8. in 15. letom. Potrebuje se tudi spodnja obleka in čevlje za male in večje otroke.

Ameriška Relief administracija je pred kratkim dala pomožni organizaciji American Friends' Service Committee za $100.000 ribjega olja in mleka za razdelitev v Moskvi, in Ameriški rdeči križ je isti organizaciji dovolil razdelitev dveh pošiljatev obleke in zdravil, ki sta bili vredni $1,000. 000. Razne organizacije v New orku in drugod zbirajo prispevke, kajti omenjena podpora ni zadostna niti za potrebe v Moskvi. Pomanjkanje v Petrogradu ni nič manjše kot v Moskvi, in kot se opozarja, se bo tekom maja in junija pomanjkanje najbolj občutilo.

Pozneje bo žetev položaj izboljšala, in izboljšana transportacija, ki se jo bo doseglo po obnobitvi trgovine z Anglijo, bo omogočila prevoz žita in hrane iz Sibirije, nakar zunanjna pomoč ne bo več potrebna.

Čičerin dvomi nad prijateljstvom Jonesca.

Stockholm, 31. marca. — Navzlic temu, da je romunska vlada pred kratkim podala izjave, v katerih izraža željo za vzdržanje prijateljskih odnošajev z Rusijo, in da je pripravljena skleniti z Rusijo trgovsko pogodbo, pa je razvidno iz note, ki jo je poslal romunskemu zunanjemu ministru Jonescu ruski komisar za zunanje zadeve, Jurij Čičerin, da si romunske oblasti ne prizadevajo ustaviti mahinacij sovražnikov ruske vlade, ki so zelo aktivni v Ukrajini, kjer si prizadevajo ustaviti nezadovoljstvo med ljudstvom.

—o—

GRKI SILNO TEPENI V MALI AZIJI.

Carigrad, 4. aprila. — Semkaj se poroča, da je grška armada, ki je obratovala Eeski-Sher, bila prisiljena umakniti se na Brusso. Kot se izjavlja, je tozadevno poročilo uradno potrjeno. Turki baje energično napredujejo. Grško umikanje ni omejeno samo na severni sektor, temveč je splošno. Grki so baje izgubili 5.000 mož.

Grško uradno poročilo od 3. aprila priznava, da se je napredovanje ustavilo, toda pravi, da Turki ne zasledujejo Grkov.

Grški princ ubit.

London, 4. aprila. — Princ Andrej, brat kralja Konstantina, je glasom brzojavke iz Carigrada, umrl za ranami, ki jih je zadobil v bojih pri Brussi.

Princ Andrej je bil tretji sin pokojnega grškega kralja Jurija. Rojen je bil leta 1882, in ko je leta 1917 Konstantin pobegnil z Grškega, se je nekaj časa govorilo, da bo on zasedel prestol, toda to mu je preprečil Venizelos.

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by

THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.

Bussines Place of the Corporation. 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:

By Carrier .....1 year $5.50, 6. mo. $3.00, 3 mo. $2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail..... 1 year $6.00, 6 mo. $3.50 3 mo. $2.00.
United States .....1 year $4.50, 6 mo. $2.75, 3 mo. $2.00
Europe and Canada .....1 year $7.00, 6 mo. $4.00

POSAMEZNA ŠTEVILKA 3c SINGLE COPY 3c

Lastuje in izdaja ga
Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba.
6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravništvo.

CLEVELAND, OHIO TOREK (TUESDAY) APRIL 5th 1921.

104

VARANJE.

Zgodilo se bo nekega dne, da bo neki francoski ministrski predsednik vstal pred sovražno državno zbornico ter povedal državnim poslancem, da so bili odškodninski predlogi njegovih prednikov nič druzega kot bleščeča varanja, in da se bo morala Francija privaditi na dejstvo da v tej vojni ni bilo nikakih zmagovalcev, in da polna odškodnina ne more biti nikdar plačana. Tak ministrski predsednik bo v državni zbornici brez dvoma poražen, toda njegov govor bo pretresel Francijo, in na temelju njegove poštenosti in poguma bo mogoče graditi novo, zdravo evropsko stavbo.

Ko bodo zgodovinarji prerešetavali odškodninske predloge, ki jih so sestavili zavezniški državniki na pariški konferenci, jim bodo samo predmet posmeha, za opazovalca sedanjega časa pa tvorijo dejanje varajoče strahopetnosti. Ti odškodninski predlogi obsojajo Francijo k nadaljnemu financiranju na papirju, Nemčijo pa v nadaljna leta nestalnosti in brezupnosti.

Od Nemčije se zahteva okrog 56.000.000.000 zlatih mark. Poleg tega naj plača 12 procentov carine od vsega blaga, ki bi ga prodala v tujezemstvu.

Naravno je, da je Nemčija odklonila plačati v soglasju s temi zahtevami, kajti one niti ne odgovarjajo versaillski mirovni pogodbi.

Francoski državniki so zasebno pripravljeni priznati, da je svota prevelika, kajti po sedanji vrednosti marke znaša zahtevana svota toliko, da si je človeku sploh nemogoče predstavljati, toda v javnosti ne marajo priznati tega dejstva.

Kot je videti do sedaj, ti odškodninski predlogi niso v Nemčiji ustvarili nikakega pozitivnega razpoloženja. Na eni strani izzivanje, na drugi pa brezupnost. Kapitalistični mogotci kot je Hugo Stinnes kratkomalo izjavljajo, da je izpolnitev zahtev nemogoča, medtem ko se delavski sloji, videči pred seboj nič druzega kot suženjstvo za zadostitev tujega in domačega kapitala, upirajo. Sporadične revolte izbruhajo dan na dan po raznih mestih, in lahko se zgodi, da sčasoma pride v Nemčiji do stalne civilne vojne kot na primer na Irskem.

In francoski narod ne trpi nič manj. Francoski državniki delajo svojemu narodu zelo veliko krivico, v njem se goji lažnjivi up, da bo Nemčija plačala vse do zadnjega beliča. Ne vpraša se: Kaj takrat, ko bo ljudstvo spoznalo, da je bilo zapeljano in prevarano. Svet je utrujen simboličnih fraz in praznih številk; treba je, da se mu poda fakte o resničnem položaju, in sicer čim preje, tem boljše.

Stoprocenten Amerikanec za časa vojne je bil tak delavec, ki je delal po 12 ur na dan, ter ni zahteval nikakega zvišanja plače. Izza tistega časa se je pojem nekoliko spremenil. Danes je stoprocenten Amerikanec tisti, ki udan v božjo (kapitalistično) voljo sprejme vsako znižanje plače, ter se plazi po vseh štirih kot pes, če sme delati po tri dni v tednu. — Vojna za demokracijo je očividno dosegla "sijajno" zmago.

Iz slov. naselbin.

Detroit, Mich. — Naznanjam Vam, da je umrl vaš naročnik F. Šustaršič. Zapušča soprogo Marijo in svaka, v starem kraju pa brata, sestro in vnuke. Umrl je v starosti 64 let. Rojen je bil v Staneži cah, fara Št. Vid nad Ljubljano. Vzrok smrti je bila pljučnica.

Milwaukee, Wiss. — Nepričakovano je preminila rojakinja Mrs. Neška Retelj, roj. Planinšek, v četrtek ob pol 9. uri zvečer na svojem domu na 370 Mineral St. Zadela jo je srčna kap, da je smrt nastopila v par minutah. Pokojnica je bila stara 35 let ter rodom iz vasi Sela, fara Šmarjeta na Dolenjskem. Pogreb se je vršil v pondeljek na Mount Olivet pokopališče ob veliki udeležbi številnih prijateljev, ki so jo spremili k zadnjemu počitku. Tu kaj zapušča žalujočega soproga Johna in tri nedorasle otročice v starosti od 7 do 13 let, eno sestro Ano Planinšek, brata Franka in v starem kraju enega brata ter očeta. Bila je članica ženskega društva "Venera" št. 192 S. N. P. J., katero ji je izkazalo zadnjo čast in jo spremilo k večnemu počitku.

Komaj so minili velikonočni prazniki, pa se je že oglasil znameniti bog Amor, ki se je zarotil da uniči pečlarske klube, njih člane pa pošlje v zakonski stan vzlic brezposelnosti, ki je sedaj na dnevnem redu. V zakon stopita: Geo. Chutich, West Allis, in Barbara Perkovich, 440 Barcley St.

V slovenski cerkvi so bili poročeni: John Slakovič in Mary Limoni; Mike Čandek in Franca Štich; John Mermal in Mary Čtiglic ter Anton Brence in Louisa Klančnik.

Sheboygan, Wiss. — Josef Šustar, star 60 let je hotel na velikonočno nedeljo pokazati, da je kljub njegovi starosti lahko še pokaže kot mladenič. Telovadil in brcal je nekaj časa kot kakšen mlad gledališki igralec, naenkrat mu je poknila kost na nogi in Šustar je padel na tla. Poklicali so zdravika, ki je odredil, da se ga takoj prepelje v bolnišnico. Šustar je baje izjavil, da ne bode nikdar več kazal mladosti.

Chisholm, Wiss. — Miss Frances Klun je dobila tretjo nagrado v deklamiranju pri kontestu, kateri so je vršil zadnji teden v Minneapolis.

Ely, Wiss. — Za devetdeset dni v okrajno poboljševalnico je bil obsojen M. Supantic, ker je bil preveč glasen pri prepiru s svojo ženo.

Virginia, Wiss. — Suhi agenti so našli majhen kotliček in nekoliko "ta kratkega" pri Frank Indiharju, radi česar se bo moral zagovarjati pred sodiščem v mesecu juliju. Položiti je moral $500 poroštva.

Jenny Lind, Ark. — Tukaj si je končal življenje John Lavrin, star 65 let. Zapušča ženo in dvoje nepreskrbljenih otrok. Doma je bil iz Jarošišča pri Litiji na Dolenjskem.

La Salle, Ill. — Na žalosten način se je končala velika nedelja za rojaka Antona Sotovšek. Pred kratkim si je kupil nov avtomobil, s katerim se je peljal na velikonočno nedeljo na izprehod z dvema otrokoma in svojim bratom Jakobom in dvema svakoma. Nesreča se je zgodila na mostu Illinois reke. Avtomobil se je prekucnil v reko in utonil je 5 let stari sin Antona Sotovšek, ter njegov brat Jakob, 19letni mladenič, ki je komaj 8 mesecev v tej deželi. Bil je član S. N. P. J. št. dr. 2. Drugi so se pa rešili z veliko težavo iz deroče reke. Pokojnik je bil doma iz Krškega na Dolenjskem.

Ironwood, Mich. — Za veliko noč je obdarila gospa Štorklja s krepkim dečkom družino Mr. in Mrs. Smith. — Zglasila se je pa tudi pri družini John Fritz, kjer je pustila za spomin čvrsto deklico.

Cairnbrook, Pa. — Preminil je tukaj rojak Joe Rudolf, po 14 mesečni bolezni. Bil je rodom iz Rudolfovega nad Cirknico. Zapušča žalujočo ženo, enega brata ter 4 otroke.

Chicago, Ill. — Umrl je tukaj John Belihar po daljši bolezni ter zapušča ženo in tri hčerke.

Joliet, Ill. — Ponesrečil se je rojak Anton Gombač, ki je vposlen v opekarni ob Broadway-u. Ko so šli delavci iz tovarne se je Gombač obesil na neki avtomobil, nakar je gonjač prehitro pognal in stroj je vrgel Gombača v cestni jarek. Odpeljali so ga v bolnišnico sv. Jožefa, kjer je ostal kratek čas in se vrnil domov.

V nedeljo popoldan je šel rojak Martin Volan, ki biva na 115. Francis St., na sprehod s svojim 4-letnim sinkom. Hodila sta po Collins cesti blizu Joliet Bridge and Iron Co. tovarne, kar pridrvi avtomobil in zadene očeta in sinka. Očeta so takoj odpeljali v bolnišnico, a mali sinček pa je na licu mesta izdihnil dušico. Par ur ni nihče vedel kdo je zločin izvršil. Še le čez par je šerif Newkirk zavohal pravega zločinca, ki je neki žid-trgovec na Collins cesti. Takoj sta bila aretirana on in njegov prijatelj, ki je bil z njim v avtomobilu. Vsekakor je upati, da ju zadene primerna kazen.

Žrtev "vesoljne suše" je postala tudi pivnica rojaka Johna Horvata, 801 N. Chicago St. V pondeljek so posetili dotično pivnico znani mestni ovaduhi. Salunarju so prečitali zaporno povelje in našli so pri njem steklenico neke rumene tekočine, katero nekateri nazivljejo za "lunine žarke". V torek je že salunar stal pred okrajnim sodnikom in priznal krivdo, nakar mu je sodnik prisodil nič manj kot $500 denarne globe. Potem je policijski šerif pregladal da se Horvatu tudi odvzame mesta licenca za točenje "mehkih pijač", kar se je tudi zgodilo po naročilu mestnega komisarijata.

Na Veliko noč popoldan so vile Rojenice posetile družino rojaka Jos. Papich, 1306 N. Hickory St., in donesle zalo hčerko v velikonočni dar.

Rojak Leo Adamich, ki je bil več mesecev v okrajni bolnišnici je pred par tedni prišel spet skoro popolnoma zdrav na svoj dom k svoji soprogi in družini. Pravijo, da še ni sposoben za vsako težko delo, a je napoti do popolnega okrevanja. On je že drugi rojak, ki je v dotični bolnišnici ozdravel, dasi je bilo že malo upanja.

Rojak John Lešnik, ki biva na 114 Harrison St., se je pred nedavnim ponesrečil pri delu v Heggie's tovarni. Težak kos železa mu je padel na nogo. Zdaj že hodi in bo kmalu popolnoma zdrav.

Predkkratkim je zapustil našo naselbino, rojak Frank Mali, 704 N. Broadway s svojo družino. Kupil je namreč farmo blizu Holton, Mich, in se preselil istotam.

Umrl je 30. marca v svojem domu na 823 Moen Ave., Rockdale, rojak Martin Kostelec. Poleg vdove zapušča še štiri otroke. Bil je dober mož in skrben oče svoji družini. Star je bil 52 let in doma je bil iz metliške fare na Kranjskem. V Ameriki je bival do 30 let, večinoma v Jolietu in Rockdalu. Bil je član društva sv. Treh Kraljev, št. 98, K. S. J.

Ely, Minn. — Dne 25. marca, je v bolnišnici umrl Matija Vivoda, član društva sv. Jožefa št. 112 K. S. K. J. rodom iz Božekovega pri Metliki na Kranjskem, rojen l. 1861. Tu v Ameriki nima nobenih sorodnikov, a v starem kraju menda še živita dve sestri. Pokopan je bil na kopališču pri Duluth-u

Clevelandske novice.

— Zelo grozna avtomobilska nesreča se je pripetila sinoči na vzhodni 40. cesti in Superior Av. Dve osebi sta ubiti in tri poškodovane. Ubita sta Jakob Aaron, 45, 8829 Yale Ave., lastnik avtomobila in neke modne trgovine na Ontario St. in Moses Weintraub, 60, 10114 Piermont Ave. agent za prodajanje posestev in lastnik modne trgovine na 2158 Ontario St. Med poškodovanimi se nahaja Kavy Rothenberg, 56, 2166 E. 86. St., Harry Fuerst, 42, 666 E. 92. St. in Samuel Ettinger, 23, 5616 Outhwaite Ave. voznik uničenega avtomobila. Ponesrečenci se vsi nahajajo v St. Clair bolnišnici. Kot pripovedujejo očividci, je prišel avtomobil, katerega je voznik Ettinger, proti vzhodu po Superior Ave. drugi avtomobil, v katerem se je nahajal samo Anton Prashcez, je na 40. cesti zavil proti jugu na 40. cesto. Ravno na vogalu pa je pridrvel Ettingerjev avtomobil in se zaletel v sprednji del Prashcezevega avtomobila, nakar se je prevrnil trikrat zaporedoma z ljudmi vred, ki so bili v njem. Avtomobil je bil pri tem popolnoma uničen, odtrgana je bila streha, vsa kolesa odbita in vsi drugi deli razmetani na vse strani. Prashcez pa je ušel vsem poškodbam, edino okrilniki pri kolesih so bili nekoliko zmečkani in eno kolo je bilo odbito. Nesreča se je pripetila okrog 5:50 popoldne, ko promet na Superior Ave. je zelo velik.

BREZDELJE PONEHUJE?

Washington, 4. aprila. — Poročila, ki jih je dobil zvezni rezervni odbor iz raznih delov dežele izkazuje, da brezdelje nekoliko ponehuje, in da je izza 1. januarja, ko je vladni proračun kazal 3,500.000 ljudi brez dela, dobilo okrog 1,000.000 ljudi zopet delo. Kot pravijo poročila, se tovarne ponekod precej odpirajo, in avtomobilska industrija je ponekod dosegla skoro normalno stopnjo.

33 V MEHIKANSKI NESREČI.

Eagle Pass, Tex. 4. aprila. — Tukaj so došla poročila, da se je med Parradon in Monetery pripetila železniška nesreča, v kateri je bilo 33 oseb ubitih.

MLADA ŽENA NAPADENA.

Philadelphia, 4. aprila. — Sinoči je bila napadena v bližini svojega doma Mrs. Emma Wollertob, nevesta treh tednov, ki je pred možitvijo živela v nekem ohijskem mestu. Zbrale so se velike skupine farmerjev okraja Westchester, policije in detektivov, ki iščejo napadalca. Stanje mlade žene je resno.

ČEŠKA VLADA JE ZAPLENILA POSESTVA PLEMENITAŠEV.

Praga, Čehoslovakija. — V soglasju z novim zakonom za socijalizacijo veleposestev, je država zaplenila štiri velika posestva, ki so pripadala dvema članoma Rothschildove rodovine, princu Lichnowskemu in pa Arthur Springsteinu. Vsa zaplenjena posestva so merila 13,000 hektarov ali 3,212.300 akrov.

IZPLAČANJE JUGOSLOVANSKE IMOVINE PRI ALIEN PROPERTY CUSTODIAN

Kakar doznavamo iz verodostojne strani, je jugoslovanska vlada sklenila reciprocitetno pogodbo z ameriško vlado glede izplačila imovine jugoslovanskih državljanov, zaplenjene od Alien Property Custodian.

Vsled tega je upati, da vprašanje posmrtnin in drugih imovin v shrambi pri Alien Property Custodian pride kmalu do ugodne končne rešitve v korist prizadetim.

ANATOLE FRANCE:

KUHINJA PRI KRALJICI GOSJI NOZICI.

Poslovenil OTON ZUPANČIČ

"Hvala Bogu," je odgovoril gospod Coignard, "ničesar ni novega v moji duši. Zakaj, kakor je rekel sveti Krizostom, ogibajte se novotarij. Ne zakretajte na pota, ki niso bila še preizkušena; brez konca se bo motil, kdor je zavil na nepravo pot. Jaz imam o tem žalostne izkušnje. In izgubil sem se, ker sem hodil po neizhojenih potih. Slušal sem svoje lastne svete in zavedli so me v prepad. Gospod župnik, jaz sem ubog grešnik; število mojih krivic me tare."

"To so lepe besede," je rekel gospod župnik. — "Sam Bog vam jih narekuje. V njih spoznam njegov slog, ki ga ni mogoče posnemati. Ali nočete, da rešitev vaše duše malo pospešiva?"

"Rad," je rekel gospod Coignard. "Zakaj moje nečistosti se vzdigujejo zoper mene. Vidim, kako se vzpenjajo velike in majhne. Vidim rdeče in vidim črne. Vidim drobne, ki jašejo pse in prašiče, in vidim druge, ki so tolste in vse nage, s seski kakor mehovi, s trebuhi, ki padajo v velikih gubah, in z velikanskimi zadnjicami."

"Ali je mogoče," je rekel gospod župnik, "da jih vidite tako razločno pred seboj? Ampak če so vaši grehi takšni, kakor pravite, sin moj, potem je pač bolje, ako jih ne popisujete in se omejite samo na to, da jih v svoji notrajnosti sovražite."

"Ali bi torej vi, gospod župnik, hoteli," je povzel abbe, "da bi bili vsi moji grehi kakor Adonis? Pa pustimo to, in vi, brivec, dajte mi pijače. Ali poznate gospoda de la Musardiere?"

"Kolikor vem, ne," je rekel gospod Coquebert.

"Vedite torej," je nadaljeval moj dobri učitelj, "da je bil zelo na ženske udarjen."

"Od te strani," je rekel župnik, "si vrag človeka najbolj podjarmi. Pa kam hočete odtod, sin moj?"

"To boste kmalu videli," je rekel moj dobri učitelj. "Gospod de la Musardiere je naročil neko devičico na sestanek v hlevu. Prišla je, in on jo je izpustil tako, kakoršna je bila prišla noter . Ali veste zakaj?"

"Jaz ne vem," je rekel župnik, "a pustimo to."

"Nikakor ne," je povzel gospod Coignard. "Vedite, da se je bal dotakniti se je iz strahu, da ne bi zaplodil konja, zaradi katerega bi ga še s tožbo preganjali."

"Ah," je rekel ranar, "moral bi se bil bolj bati, da zaplodi osla."

"Brez dvoma," je rekel župnik . "Ali to nas ne približa prav nič paradižu. Dobro bi bilo, da krenemo na dobro pot. Pravkar ste nam govorili tako vzpodbudne besede!"

Moj dobri učitelj pa nikar da bi odgovoril, je zapel s precej krepkim glasom:

Da kralja bi potolažili,
petnajst sto ptičkov polovili,
landerinette,
vsak je petnajstil, kar živi,
landeriri!

"Ako hočete peti, sin moj", je rekel gospod župnik, "zapojte rajši kakšno lepo burgundsko božično. Z njo boste radostili svojo dušo in jo posvetili."

"Rad," je odgovoril moj dobri učitelj. "Guy Barozai jih ima, ki se zde meni, v njih navidezni okornosti, dosti finejše od demantov in dragocenejše od zlata. Ta le postavim:

Pozimski čas v veliki revi
naš Jezus je na svet prišel,
in vol in osel ga je grel
se svojo sapo v mrzlem hlevi.
O marsikaj je vol pri nas
in tudi oslov zdanji čas,
ki dobro vem, da ne bi bili
tako kot onadva storili."

Ranar, njegova žena in župnik so povzeli skupaj:

O marsikaj je vol pri nas
in tudi oslov zdanji čas,
ki dobro vem, da ne bi bili
tako kot onadva storili."

In moj dobri učitelj je povzel s slabotnejšim glasom:

Tako sta bila zameknila
se v svojo sevto službo oba,
voliček in osliček ta,
da vso noč nista jela, pila.
O, marsikaj je vol pri nas
in tudi oslov zdanji čas,
ki dobro vem, da ne bi bili
tako kot onadva storili.

Potem je spustil glavo na blazino in ni več pel.

"Dobrota je v tem kristjanu," nam je rekel gospod župnik, "mnogo dobrega, in še pravkar me je samega vzpodbujal z lepimi sentencami. Ali neprestano me razburja, zakaj vse je odvisno od konca, in človek ne ve, kaj ostane na dnu koša. Bog v svoji dobroti hoče, da nas en sam trenotek reši; samo ta trenotek mora biti poslednji, tako da je vse odvisno od ene same minute, pred katero je vse drugo življenje kakor nič. Zategadelj se tresem za tega človeka, za katerega se angeli in vragi srdito prepirajo. Ali nad božjim usmiljenjem ne smemo nikakor obupati."

* * *

Dva dneva sta pretekla v krutih preobratih. Nato je padel moj dobri učitelj v skrajno slabost.

"Sedaj ni več upanja," mi je rekel prav natiho gospod Coquebert. "Poglejte, kako se mu glava vdira v blazino; in vidite, kako se mu je nos ošpičil?"

In res, nos mojega dobrega učitelja, nekoč debel in rdeč, je bil sedaj samo še ukrivljena klina in sivkasto bled kakor svinec.

"Vrtiraženj, sin moj," mi je rekel s še polnim in krepkim glasom, a s prizvokom, kakoršnega mu še nisem čul dotlej, "čutim, da mi je še malo časa živeti. Pojdite mi po tega dobrega duhovnika, da me izpove."

Gospod župnik je bil v svojem vinogradu, zato sem tekel tjakaj.

"Trgatev je končana," mi je rekel, "in obilnejša je, nego sem se nadejal; pojdimo pomagat temu siromaku."

Povedel sem ga k postelji mojega dobrega učitelja, in ostavili smo ga samega z umirajočim.

Za eno uro je stopil iz sobe in nam je rekel:

"Lahko vam zatrdim, da umira gospod Jeronim Coignard v čudoviti pobožnosti in pohlevnosti. Na njegovo prošnjo in z ozirom na njegovo gorečnost mu bom dal sveto popotnico. Medtem ko si bom oblačil albo in štolo, bodite tako prijazni, gospa Coquebertova, in pošljite mi v žagrež fantička, ki mi streže vsako jutri pri tihi maši, in pripravite sobo za sprejem Gospoda Boga."

Gospa Coquebertova je pomela sobo, je pregrnila posteljo z belo odejo, je postavila k vzglavju mizico, ki jo je pokrila s prtom; nanjo je postavila dva svečnika, katerih sveče je prižgala, in porcelnasto skodelico z blagoslovljeno vodo, v kateri se je močila zelenikova vejica.

Skoro smo začuli zvonček, s katerim je pozvanjal po cesti ministrant, in videli smo, kako je prišel v hišo križ v rokah deteta in v belo oblečeni duhovnik, ki je nosil sveto rešnje telo. Jahela, gospod d'Anquetil, gospod Coquebert in njegova žena ter jaz smo padli na kolena. .

"Pax huic domui," je rekel mašnik.

"Et omnibus habitantibus in ea," je odgovoril strežnik.

(Dalje)

VABILO NA

KONFETI PLES

katerega priredi

Jugoslovanski Ženski Klub

V WEST PARK, OHIO.

v soboto, dne 9. aprila

V FRANK JURCATOVI DVORANI.

Začetek veselice točno ob 7. uri zvečer.

Prav vsak gre včasih rad v veselo družbo in zato je gori omenjeni klub sklenil prirediti plesno veselico s konfeti, katera bo zelo zanimiva. Prijazno so torej vabljeni vsi rojaki iz West Parka in okolice, kakor tudi iz Clevelanda da nas posetijo. Kdor je že bil na naših prireditvah mu je gotovo znano, da so naše zabave prve vrste. Preskrbljeno bo z vsem, zato ne ostanite v soboto zvečer doma, temveč glejte, da se gotovo vidimo.

Igrala bo godba pod vodstvom g. Špehka.

VSTOPNINA ZA OSEBO 50c.

Za veliko vdeležbo se priporoča

ODBOR.

Dr. Richterjev Močan družinski liniment

Steklenica 35c. in 70c.

Pain-Expeller uporabljajo že več kot petdeset let v skoraj vsaki deželi na svetu.

Za revmatične bolečine, nevralgijo, ohromelost, izpahke, prenapetje mišic, za hitro odpomoč zgodnjim prehladom je ta stari zanesljivi družinski prijatelj neprecenljive vrednosti.

Vsak lekarnar prodaja Pain-Expeller. Bodite gotovi, da vam ponudijo pristnega z varnostno znamko "Sidro." Zavrnite vse drugo kot nadomestek in ponaredbo.

F. AD. RICHTER & CO., 3rd Ave. & 35th St., Brooklyn, New York

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI".

Želodčni Nered. Nervoznost. Nečista Kri in Slaba Cirkulacija

so devet desetin naših bolezni, trpljenja in mizerije. Večina teh bolezni se lahko hitro ublaži, če se rabi čudodelno zdravilo Nuga-Tone, ki povzroča bogato, rdečo kri, močne in stanovitne živce, čvrste može in žene.

Slabi živci

pomenijo slab, izdelan in obnemogel sistem. Vsak organ in delovanje telesa je odvisen za svoje življenje in delovanje od živčih sil. Živčne sile so glavni vir, iz katerega izhaja kontrola našega zdravja in našega delovanja, našega veselja in našega uspeha. Možje in žene z onemogli mi in nesoglasujočimi živci so bolehni, vznemirljivi, prerekujoči, nesrečni in niso vstanju prenašati odgovornosti, ki jim ga nalaga življenje.

Nuga-Tone je najbolje zdravilo na svetu za slab in obnemogel živčni sistem. Bogat je na fosforju, ki ustvarja močne, stanovitne živce, dobro zdravje, rdeča lica in razveseljivo razpoloženje.

Tenka, vodena kri— slaba cirkulacija.

Nuga-Tone vsebuje veliko množino železa, ki je eno največjih zdravil in poznano za ustvarjanje bogate, rdeče krvi. Nobena reč ni bolja za blede, slabotne, slabokrvne ljudi, ki imajo tenkovodeno kri. Poživlja tudi delovanje srca, ki popravi cirkulacijo in pošlja toke gorke in hranljive krvi v vsak organ in telesno žilo. Nuga-Tone deluje tudi na jetra in črevа ter povzroča, da so črevа odprta in tako preprečuje zaprtje.

Želodčni nered.

Neprobava, dispepsia, zaprtje, plini v želodcu in črevah, vzdigovanje, kisel želodec, slab izdih, jezik pokrit z belino, trebuhobol, riganje, gočа senzacija, želodčna bol, krči v želodcu in podobni neredi so ponavadi hitro ozdravljeni, če se vporabi dobro zdravilo Nuga-Tone. Povzroča dober tek, poveča težo, dobro spanje in se počutite kot novorojena oseba.

Naša absolutna garancija.

Cena Nuga-Tone je $1.00 steklenica in ZADOSTUJE ZA EN MESEC ZDRAVLJENJA, ali šest steklenic za $5.00. Jemljite Nuga-Tone 20 dni, in če ne boste z rezultatom zadovoljni, vrnite ostalo kjer ste ga kupili in dobite denar takoj nazaj. Zgubiti ne morete niti centa. Mi prevzamemo ves rizik. Pošljite nam naročilo še danes in si pridobite nazaj svoje zdravje, moč in življenske sile. Nuga-Tone je na prodaj po vseh dobrih lekarnah po enakih cenah in garancijah.

..... POSLJITE TA KUPON ŠE DANES .....

National Laboratory, S. 700, 537 S. Dearborn St., Chicago.

Gospodje:—Priloženo dobite $.....za kar mi pošljite .....steklenic Nuga-Tone, poštnine prosto.

Naslov.....

R. F. D.....Mesto.....

Država.....

Tel. Main 2063 O. S. Cent. 1690

John L. Mihelich

SLOVENSKI ODVETNIK

902 Engineers Bldg., vogal St. Clair ulice in Ontario.

PODRUŽNICA:

6127 St. Clair Ave., — Tel. O. S. Princeton 355-R.

MI KUPUJEMO IN PRODAJAMO HIŠE, LOTE IN FARME.

HIŠE. — Ali želite kupiti hišo? Ako je to vaša želja—potem si oglejte našo listino. — Na lahka odplačila ali vgotovini.

LOTI. — Ali želite kupiti lot kot investacijo ali za gradenje. Mi imamo precejšnjo izbiro.

FARME. — Ali hočete kupiti farmo? Mi imamo krasno zbirko farm in smo gotovi, da vam bomo lahko ustregli.

Za pošteno, hitro in uspešno postrežbo se posvetujte z nami. Urad je odprt vsak večer do 8. ure zvečer. — Ob nedeljah od 9. ure do opoldne. — Mi govorimo slovensko.

THE ABBEY LAND COMPANY.

1342 EAST 55TH STREET, vogal St. Clair Ave.

Bell phone Rosedale 4400. Ohio State Phone Central 5321 K.

POLOM

(Dalje)

Ah, te mukapolne postaje obleganja, te uboge ženske, ki so drgetale mrazu pod nalivi, noge v ledenem blatu, in vsa ta junaška revčina velikega mesta, ki se ni hotelo predati! Umrljivost se je bila potrojila, gledališča so bila izpremenjena v lazarete. Prej razkošni deli mesta so se s prihodom noči pogrezali v mrkel pokoj, podobni predmestjem zakletega mesta, ki ga je opustošila kuga. In v tem molčanju se je slišalo zgolj neprestano treskanje bombardovke, so se videli zgolj bliski topov, ki so objemali nebo s svojim krvavim žarom.

Nenadoma, dne 29. januarja, pa je Pariz izvedel, da se Jules Favre že dva dni pogaja z gospodom von Bismarck, da bi mu dovolil premirje; obenem je slišal, da je kruha le še za deset dni, jedva dovolj časa, da bi se mesto na novo oskrbelo z živili. To je pomenilo predajo, ki se je vsiljevala s surovo neizogibnostjo. Pariz, mračen in potrt nad resnico, ki je prihajala naposled na dan, je pustil vse, da se je godilo. Še tisti dan opolnoči je ustrelil zadnji top.

Ko se nato dne 29. Prusi zasedli utrdbe, je taboril Maurice s 115. polkom blizu Montrouge-a na notranji strani nasipov. In odslej se je pričelo zanj brezmotreno življenje, polno brezdelnosti in mrzličnega razburjenja. Disciplina je bila zelo ponehala, vojaki so se razhajali in postopali, čakaje, da jih pošljo domov.

Toda on je ostal ves zmešan, poln samoljubne, nervozne razdraženosti in nemira, ki ga je najmanjši povod izpremenil v obup. Hlastno je čital revolucijonarne časopisje, in to tritedensko premirje, ki je bilo sklenjeno le zato, da omogoči Franciji volitev narodnega zbora, ki je imel sklepati o miru, se mu je zdelo past in poslednja izdaja.

Tudi če bi se bil Pariz primoran predati, je bil z Gambetto vred za nadaljevanje vojske ob Loiru in na severu. Nesreča vztočne armade, ki je bila v svoji zapuščenosti primorana stopiti na švicarska tla, ga je razsrdila do kraja. Nato so prišle volitve, ki so razdražile njegov gnev do blaznosti. Dobro je slutil naprej: strahopetna provincija, ki se je jezila nad odporom Pariza, je hotela imeti za vsako ceno mir in pod namerjenim topovi Prusov zopet namestiti monarhijo. Po prvih sejah v Bordeaux-u je postal Thiers, ki so ga izvolili v šestindvajsetih departmentih ter ga imenovali za načelnika izvrševalne oblasti, v njegovih očeh pošast, človek, ki se je posluževal vseh laži in grozodejstev. Nič več se ni mogel rešiti svoje jeze. Ta mir, sklenjen od monarhistovskega zbora, se mu je zdel vrhunec sramote, in blazna razburjenost ga je navdajala ob goli misli na krute pogoje; pet milijard frankov vojne odškodnine, izročitev Metza, odstopljenje Alzacije; bil je denar, bila je kri Francije, ki je vrela iz neozdravljive rane, odprte v njenem boku.

In tako je Maurice v poslednjih dnevih februarja sklenil pobegniti. Določka v pogodbi se je glasila, da se vojaki, kar jih tabori v Parizu, razorožijo in pošlo domov.

On pa ni čakal, zdelo se mu je kakor da bi si izruval srce, če bi zapustil tlak tega slavnega Pariza, ki ga je glad edini mogel premagati; in izginil je ter si najel v ulici Des Orties na višini Moulinskega griča v šesteronadstropni hiši tesno, opremljeno sobico, nekakšen razgledni stolp, odkoder se je videlo vse brezmejno morje streh od Tuilerij do Bastilje. Neki bivši šolski tovariš mu je bil posodil sto frankov. Sicer pa je, kakor hitro se je uredil, vstopil v bataljon narodne garde in plača po trideset sous mu je morala zadosčati. Misel o mirnem, sebičnem življenju v provinciji ga je navdajala z grozo. Celo pisma, ki jih je prejemal od sestre Henrijete, ki ji je pisal prvi dan po sklepu premirja, so budila njegovo nejevoljo s svojimi prošnjami in s svojo gorečo željo, da bi prišel v Remilly odpočit. Odklonil je vabilo, češ, da pride kasneje, kadar Prusov ne bo več tu.

Med rastočim, mrzličnim razburjenjem je nadaljeval svojo brezdelno, vagabundsko življenje. Lakota ga ni več mučila. S slastjo je pogoltnil prvi kos belega kruha. Z alkoholom prepojeni Pariz, kjer ni primanjkovalo niti žganja niti vina, je živel ob tej uri razkošno ter se pogrezal v stalno pijanost. Ječa pa je bil še vedno. Vrata so bila zastražena od Nemcev, in nebroj formalnosti je človeku branil ostaviti mesto.

Vse netočno. Angleški državnik Chamberlain je imel v nekem škotskem mestu govor, v katerem je branil zaščitno carino. Eden izmed poslušalcev ga je vedno prekinjal z medklici: Ni točno! Kadar Chamberlain napravil malo pavzo, že se je oglasil: Ni točno! Chamberlain je to končno presedalo in obrnil se je do kričača, rekoč: Dobro prijatelj! Če pravite, da vse to ni točno, Vam hočem navesti dokaze, da se Vam bodo kar lasje ježiti! In zopet se je oglasil: Ni točno! Možakar se je odkril in bil je res — plešast!

(Dalje prihodnjič)

GOVERNER DAVIS ZA SUHAČE.

Columbus, 4. aprila. — Govori se, da namerava governer Davis odstaviti dva župana ohijskih mest, ker baje ne gledata, da bi se dovolj strogo izpolnjevalo prohibicijske zakone. Pričakuje se, da bo Davis tozadevno akcijo podvzel še ta teden.

Roman treh Ljubljančank.

Tri mlade, skokonoge Ljubljančanke, v brhki starosti 16 let so se naveličale zatohlih sob in delavnic, šol in vaj. Imele so skupne sestanke: v nižavah življenja že izkušena, zvita Vida, sentimentalna Malči in bolotnogibčna Ivka. Po njih glavicah so rojile visoke misli o "lepih službah" v tujini pri gledališču v Trstu, na Dunaju ali mogoče v Zagrebu. Vidica jim je govorila: "Naveličana sem zatohle sobe. Pojdimo v svet!" . . . Malči je sentimentalno pristavljala: "Mene oče od doma podi Pojdimo. A kje je denar?" Ivka: "Šiba baletne šole je neznosna. Ti vida si zvita." Bil je soglasen sklep: "Ti, Vida, si zvita. Preskrbi nam denar! In potem gremo . . ." "Vida, le glej, da nam boš veliko svoto preskrbela, da nam denarja ne zmanjka!" . . .

Vida je takoj začela uresničovati soglasni sklep. Pri neki gospej trgovski si je znala izposoditi v imenu starišev 1200 K. za "premog" Drugje fini kovčeg, drugi v neki prodajalni fine svile za 1300 K. in doma je sestri pobrala še veliko množino razne obleke, perila in dragocenosti.

Za potovanje je bilo vse toraj pripravljeno. Nekega dne so se te mlade Gracije pojavile na glavnem kolodvoru. Veselje je žarelo na njih obrazih, upanje, zadovoljstvo na bajno tujino. Sklep je bil: pot čez Pragersko v Čakovec in od tam dalje, dalje . . . Vožne listke je kupila odvažna in premetena Vida. S prtljago, to je edinim Vidinim kovčekom, dobro napolnjenim raznovrstnih kril itd., so se vsedle v kupe III. razreda ob oknu. Divile in občudovale so panoramo ob Savi, vinorodne Štajerske gričke in slednjič dospele v znameniti Čakovec kjer so jih ogledovali umetni — "Vogri."

V Čakovcu se je pričelo drugo dejanje romana. Vida, Malči in Ivka so odhitele v neki bližnji hotel. Dobile so skupno sobo Zaklenile so se in začele pregledovati obilno težki Vidin kovčeg. Motili sta jih začela priliznjena, mlada "Vogra dva". Za man. Ljubljančanke so ju hrabro in odločno zapodile. Prišel pa je na vrata trkat mlad "policijski komisar". Odprle so mu. In "komisar", ki je bil popreje vneto poslušal njih razposajeno slovensko petje, je našim Ljubljančankom takoj obljubil nebeško lepo življenje v Čakovcu. Dvema — Malči in Ivki — je komisar takoj drugo jutro "preskrbel" dobri službi, odpeljal ju je na kolodvor, kjer pa jih je pustil na cedilu. Ubogi dušici, revni, lačni in brez denarja ste se nekaj časa klatile po mestu in slednjič, ko jim je Vida pomogla, prišle srečno zopet nazaj v Ljubljano.

Tragična, globoko presenetljiva pa je bila nadaljna avantura mlade Vide. Skoro senzacijonalen film za kino Hotel, nočna orgija, nasilnež javna hiša, bolnica — ječa. Vse to je doživela Vida.

Ko je "komisar" odpeljal njeni prijateljici v "službo", je Vida ostala sama v hotelu. Spala je v sobi. Ponoči pa je k njej prilomastil "policijski komisar" v rokah raznih jestvin in buteljke penečega vina. V vinskem razpoloženju je komisar postal pohoten in je z brutalnim nasiljem posilil neizkušeno, šibko Vido. Po ak je "komisar" izginil; Vida pa je začutila grozne bolečine.

Bledoč po mestu v strašnem obupu je Vida spoznala črnooko madžarsko dekle Anuško, ki ji je obljubila lepo službo v Varaždinu. Odpeljale ste se proti Varaždinu. Anuška jo je v neki tajni, razkošno opremljeni hiši, kjer je vladal nenavaden omamljiv vonj, predstavila debeli, postarani "madami". Ta ji je začela slikati udobnost in razkošnost služ be", smotreč jo poželjivo kot novinko, mlado in neizkušeno. Dekle je v obupu poslušalo mamljivi tok madaminih besedi in v veliki zadregi ji je razodelo svojo nesrečo v čakovskem hotelu in Madame jo je milostno poslala v bolnico.

Vida je v bolnici. Zdravniki jo zdrave, prihajajo sodniki in jo izprašujejo o dogodku. Nekega dne pa je prišlo obvestilo, da morajo mlado Vido takoj odpeljati v Ljubljano — v zapor. Po teh nesrečnih doživljajih — ječa. — Tako končuje roman treh Ljubljančank!

DELAVSKO NADZORSTVO NAD PRODUKCIJO V ITALIJI.

Vsi se še dobro spominjamo velikih bojev italijanskega delavstva za dosego njegovih pravic tekom lanskega leta. Znan nam je tudi uspeh teh bojev: delavstvo je zasedlo tovarne in jih prevzelo v svojo upravo; vendar pa je delavstvo kmalu spoznalo, da prevzetje produkcije potom delavskih svetov ni stvar samo enega dne; vsled tega se je delavstvo umaknilo iz tovarn in zaenkrat zahtevalo samo uvedbo delavskega nadzorstva nad produkcijo.

Vlada je na to zahtevo določila, da naj se snide zbor delavcev in delodajalcev, ki naj predloži načrte in predloge, na podlagi katerih bo vlada izdelala zakonski osnutek o delavskem nadzorstvu nad produkcijo, kakor tudi nared bo, da se morajo delavski predlogi, ki stremo po izboljšanju produkcije potom pravične delitve dela v resnici uvaževati. Obenem je vlada odredila, da se izdelajo predlogi o nameščanju in odpustu delavcev iz posameznih industrijskih podjetij. Kot plod sporazuma med delavstvom in delodajalci je vlada izdelala naslednji zakonski osnutek o delavskem nadzorstvu nad produkcijo.

Čl. I. Vzpostavi se nadzorstvo nad industrijo s strani delavstva, ki je v industriji zaposleno, z namenom: a) da delavci morejo spoznati pogoje, v katerih se industrija razvija; b) da se doseže izboljšanje v tehnični izobrazbi, kakor tudi v moralnih in ekonomskih razmerah delavstva in sicer v mejah, ki jih dopuščajo pogoji, v katerih morejo industrije razvijati svoje obratovanje. c) da se zajamči izvedba vseh zakonov, izdanih za zaščito delavskega razreda: d) da se nasvetuje izboljšanje produkcijskega načina, ki more pospešiti in zekonomizirati produkcijo; e) da se vzpostavijo normalnejši in mirnejši odnošaji med delodajalcem in delojemalcem.

Čl. II. Nadzorstvo se vzpostavi posebej za vsako industrijsko panogo, predvsem pa za naslednje: a) za metalurgično; b) za tekstilno in oblačilno; c) za kemično in tej slične: za produkcijo barv, sladkorja itd.; d) za produkcijo živilskih produktov; e) za tovarne kož. izdelovanje živalskih predmetov in produktov iz le-teh in slično; f) za električno industrijo; g) za stavbeno industrijo; h) za transporte na kopnem; i) za brodarstvo natovorjevanje in iztovorjevanje ladij; j) za tipografijo in slične industrije; m) za rudarstvo in slične obrate. — Od tega nadzorstva je izvzeta industrija, ki jo vodi država, dalje municipalizirana industrija, novo ustanovljena industrijska podjetja za dobo prvih 4. let in delničarska podjetja, ki zaposluje manj kakor 60 delavcev.

Čl. III. Delavci, zaposleni v teh kategorijah, z uposobljenostno starostno dobo, izvolijo po proporcijonalnem načinu devetčlansko nadzorstveno komisijo, v katero volijo 6 članov delavci, 3 pa inženirji; inženirji in tehtični poslovodje zaposleni v industriji, jim predlože listine kandidatov. Komisija se obnavlja vsaka tri leta in njeni člani so lahko ponovno voljeni.

Čl. IV. Komisija bo za vsako industrijsko podjetje določila 2 ali tri delavce — več po važnosti podjetja, — ki bodo kot delegati izvrševali nadzorstvo in obveščali komisijo. Delegati se volijo izmed starejših delavcev v dotičnem podjetju, po možnosti izmed takih, ki so nameščeni vsaj že tri leta. Kadar se obnavlja nadzorstvena komisija, se obnovi tudi imenovanje delegatov, katere se lahko ponovno voli.

Čl. V. Nadzorstvena komisija ima pravico vedeti: 1. za cene sirovin; 2. za stroške produkcije; 3. spoznati sme vse administrativne metode; 4. metode produkcije izvzemši ono, kar tvori tovarniške tajnosti; 5. delavske plače; 6. sestavo kapitala; 7. višino dividend; 8. način, po katerem se izvršujejo zakoni o delavski zaščiti, ter odredbe, ki se nanašajo na odpuščanje in najemanje delavcev; 9. podatke o finančnih in trgovskih operacijah in sicer samo o že izvršenih operacijah. Podatke, ki so jih zbrali delegati, smejo izvedeti tudi osebe izven nadzorstvene komisije.

Čl. VI. Sej nadzorstvene komisije se morejo udeleževati tudi industrijci zastopani po svojih predstavnikih in sicer največ po dveh. Sejam sme prisostvovati tudi predstavnik vrhovnega delavskega sveta. Predstavniki industrijcev in delavskega sveta lahko napravijo svoje opazke in lahko zahtevajo, da se le-te zapišejo v zapisnik, nimajo pa pravice do glasovanja. Imajo pravico, da jim povedo, da bo poročilo in zapisnik vseboval tiste vesti, ki morejo prejudicirati interesom industrije.

Čl. VII. Industrijci, ki imajo eno izmed omenjenih kategorij industrije, morejo na način, ki bo določen s posebnim pravilnikom, imeti svoje zastopnike za pogovore z nadzorstveno komisijo o tem, kako naj posameznim industrijcem naroči izvrševanje obveznosti, ki izhajajo iz tega zakona in pripadajočih pravilnikov, ter da delegirajo svoje predstavnike na seje nadzorstvene komisije. Ta predstavništva industrijcev tvori — kakor kontrolno komisijo — devet članov, ki se prav tako obnavljajo vsako tretje leto. Izmed predstavništva industrijcev se moreta dva predstavnika udejstvovati v kontrolni komisiji in lahko izrazita mnenje, nimata pa pravice do glasovanja.

Čl. VIII. Ob potrebi, na vsak način pa najmanj enkrat na leto, se morajo sestati predstavniki industrijcev in nadzorstvena komisija pod predsedništvom enega zastopnika vrhovnega del. sveta, da skupno pretresajo ukrepe, ki se morajo po dobljenem izkustvu uvesti v industrijski obrat v svrho, da se poviša in izboljša produkcija v interesu javne ekonomije in delavstva, kakor tudi v svrho, da se poravnajo spori, ki bi nastali pri izvrševanju nadzorstva.

Čl. IX. Posebni pravilniki, ki se morajo napraviti za vsako kategorijo industrije in po zaslišanem mnenju predstavnikov industrijcev, nadzorstvene komisije in vrhovnega delavskega sveta, urejajo nameščanje in odpuščanje delavskega osobja na način, da se upoštevajo posebni pogoji, po katerih se razvija vsaka industrija zase. Ti pravilniki se morajo sestaviti po načelih, določenih v naslednjih dveh členih.

Čl. X. V mestih, ki jih določijo pravilniki po prejšnjem členu, se ustanove uradi za nameščanje od predstavnikov, industrijcev ter kontrolne komisije. Ti uradi bodo popisovali one, ki iščejo dela in kadar se gre za stvari, ki zahtevajo posebna postopanje, bodo redno postovali pri nameščanju po redu vpisa, dajoč prednost onim delavcem, ki živijo v isti občini, v kateri se nahaja podjetje, ter onim, ki se vračajo od vojaške službe in so bili že prej zaposleni v istem podjetju. Pri nameščanju se ne sme nikdar upoštevati ozirov bodisi političnega, bodisi sindikalističnega značaja. Če bi med osobjem, ki je vpisano pri uradu za namešanje, ne bilo delavcev sposobnih za specijalna dela, za katera se jih išče, lahko industrijske tvrdke poiščejo potrebnih delovnih moči drugod. Vsaka industrijska tvrdka more odkloniti osobje, ki je obsojeno zaradi tatvine ali zaradi drugih težjih zločinov, ali pa je bilo od iste tvrdke iz disciplinarnih motivov odpuščeno. O nesporazumih med industrijci in med nadzorstveno komisijo glede nameščanja delavcev, bosta nepreklicno razsojala dva izvoljena sodnika in sicer po eden od vsake strani — pod predsedstvom osebe, ki jo izvolijo zastopniki obeh strank, ali v slučaju nesporazuma, imenovane od predsedništva sodišča.

Čl. XI. Odpuščanje delavcev se ne sme dogajati iz katerihkoli političnih ali sindikalističnih nagibov. Kadar razmere v industriji zahtevajo, da se množina delovne moči zmanjša, se mora, predno se prične z odpuščanjem najprej zniževati normalno število delov. ur na minimum 36 tedenskih ur s soraznemernim znižanjem plače, če pa to ne zadostuje, se mora, v kolikor je to mogoče, — uvesti delovni turnus med delavci. Pri odpuščanju delavcev se mora pridržavati v službi starejše delavce in take, ki imajo družine. Spore, ki bi nastali vsled odpuščanja delavcev, bodo reševali sodniki imenovani na isti način kakor je to omenjeno v prejšnjem členu.

Čl. XII. Kadar nastanejo posebne razmere v industriji, predvsem pa kadar nastane velika razlika med načini, po katerih se kaka industrija razvila v raznih krajih Italije, more pravilnik, ki ga omenja člen III., isto industrijsko panovo več kakor ena sama nadzorstvena komisija. V tem primeru se mora povečati tudi število predstavnikov industrijcev. — Stroške za nadzorstveno komisijo morajo do polovice pokrivati industrijci drugo polovico pa delavci.

Clevelandske novice.

— **Samomor.** Tomaž Blazek, 64 let star mizar, je bil že dalj časa bolehen in poleg tega tudi brez dela. Včeraj popoldne je natikal na okna svoje hiše mreže in je kar sredi dela odšel v drvarnico na dvorišču in se obesil.

— **Policija ne ve,** ali bi osumljenca, katerega drži in smatra morilcem učiteljic Parma višje šole, ki sta bili 15. februarja brutalno umorjeni na Bean Rd., sodila ali bi ga poslala v blaznico. Včeraj so detektivi in policija peljali osumljenca na prostor umora, preje pa so nametali okoli prostora več lesenih kolov med njimi tudi one, katere so našli okrvavljene v bližini, kjer je bil završen umor. Ko pride morilec na omenjeni prostor, se ga je vprašalo, naj pokaže kako je izvršil umor. Osumljenec je brez pomislega zgrabil ravno ona dva kola, ki sta bila najdena po umoru in pripovedoval, kako je zaudajal udarce po učiteljicah, pokazal je tudi, kako je letel za "ono z očali", ko mu je hotela uiti.

— **Triindvajset let** sta živela poročena, sinoči pa se je končalo življenje Mr. in Mrs. J. T. Wokaty. Okrog šeste ure sta se skupno v svojem avtomobilu odpeljala iz doma na 11417 Continental rd. proti Akronu, okrog enejastih ponoči pa so ju našli farmerji in avtomobilisti mrtva v bližini Brecksville. Oba sta bila prestreljena skozi srce. Truplo Mrs. Wokatyevo je slonelo na enemu izmed dveh sedežev avtomobila kot, da bi spala. Mr. Wokaty, ki je bil superintendent Advance Engineering Co., 5415, pa je ležal kakih par čevljev od avtomobila. Malo proč od njega je ležal revolver iz katerega sta bili izstreljeni le dve kroglji. Policija je mnenja, da sta se on in ona zmenila, da se usmrtita, in da je on najbrže najpreje ustrelil njo, in nato še sebe. Oba sta bila zelo rozkošno oblečena. On je imel v kravati biserno iglo in ona je imela tudi dva biserna prstana na roki. Ko sta bili mrtvi trupli najdeni, je bil motor pri avtomobilu še gorak. Kot pripovedujejo sosedje Wokatyjev, sta imela on in ona večkrat prepire med seboj. Tudi tajnik in blagajnik družbe, kjer je bil Wokaty uslužben, William Tresch pravi, da mu je Wokaty pripovedoval o družinskih sporih. In ravno pred par dnevi mu je povedal, da je vložila Mrs. Wokaty prošnjo za ločitev. Njiju sin Harold Wokaty je bil danes v jutro zelo presenečen, ko mu je prišel njegov stric povedat, kaj se je zgodilo. Rekel je, da ne more razumeti, zakaj naj bi bila oče in mati šla v smrt. Saj sta bila pri njem le nekaj ur preje in ni opazil med njima nikakega nesporazuma. Celo nasprotno, zdela sta se mu zelo vesela.

— **Komaj en teden je minul,** odkar se je znižalo ceno kruha za dva centa pri hlebu, danes, pa je cena že zopet tam, kjer je bila. Družbe pravijo, da so bile cene v zadnjem tednu prenizke in da jim ni kazalo drugega, kot zvišati jih. Ali se tudi delavcem kar preko noči vrne višjo plačo, če ne morejo shajati?

— **Od prvega januarja sem** je zahteval pocestni promet že 32 žrtev. Včeraj je umrla v Grace bolnišnici 27 let stara Miss Helen Kibort, stanujoča na 621 Literary R. za poškodbami, katere je dobila 24. marca. Podrl jo je neki avtomobil, ko je čakala na karo. Voznika se je prijelo, da se zagovarja. Zadnjo nedeljo je zadobilo poškodbe šest oseb pri avtomobilskih nezgodah.

UMRL ZA OPEKLINAMI.

Ravenna, O., 4. aprila. — G. A. Long, star 32 let, je danes umrl za opeklinami, katere je dobil v petek zvečer, ko se je ožgal ob motorno kolo, s katerim se je peljal.

ČETRTA KONVENCIJA JUGOSLOVANSKEGA REPUBLIČ. ZDRUŽENJA.

V tem času pa se je zdela reakcijonarna vladna klika v Jugoslaviji dovolj močna, da je razpisala volitve za konstituanto.

Dve leti je vlada odlašala volitve, v tem času pa so bili reakcijonarji pridno na delu. Cepili so delavske organizacije, posebno pa tiste politične stranke, katerih so se bale če ostanejo solidne, da ne bi prišle v premoči v konstituanto. Najbolj je bila prizadeta socialistična stranka, katero se jim je posrečilo razdvojiti in takorekoč do skrajnosti oslabiti. Ko je bilo to delo izvršeno, so bile razpisane volitve in reakcijonarji so bili trdno prepričani, da je monarhija in dinastija varna v sedlu.

Glasom zaključkov tretjega občnega zbora je J. R. Z. poslalo v domovino Etbina Kristana, Frederika Zalaznika in Josipa Mihailoviča. Volilno kampanjo smo po svojih močeh podprli z denarnimi sredstvi. J. R .Z. je za to kampanjo prsipevalo okrog K 1,000.000.00. Blaznikova tiskarna, ki je pod kontrolo J. R. Z., je šla v tem volilnem boju na roke naši propagandi, in je tiskala agitatorične literature v vrednosti K 150,000.00. O političnem delu in naši propagandi v domovini, kakor tudi naši investaciji v tiskarni v Ljubljani, bo podrobnejše referiral br. Zalaznik, ko bo podal poročilo o svojem delu v domovini.

Omenim naj, da je JRZ. z denarnimi sredstvi podprlo tudi dnevnik "Republika", ki izhaja v Belgradu in zagovarja principe, za katere se bori naše organizacija.

Tudi glede American Jugoslav Commercial Board Ltd. hočem biti bolj kratek, kajti o tem bo natančno obrazložil br. Zalaznik, ki je spremil pošiljatev v domovino. Povem naj toliko, da je skušal izvrševalni odbor izvesti samo naloge zadnjekonvencije in da je v tem vpogledu ustanovil ekonomsko korporacijo, ki je na pritisk od občinstva podvzela dobrodelno akcijo, katera pa vsled razlogov, ki jih bo navedel br. Zalaznik, ni nič kaj povoljno in ugodno uspela. V splošnem je treba priznati to, da v kaosu, ki je vladal v Evropi, in tudi radi nestabilnosti v Ameriki, ni bilo mogoče izvesti nobenega načrta, dasi jih je bilo dosti predloženih in sprejetih, ter glavnemu uradu naročeno, da jih skuša udejstviti ob prvi ugodni priliki.

Ena zapreka za drugo se je pojavila, kot nestabilnost v ameriških industrijah, polom za polomom na trgu, v valutah itd. To vse je odvračalo glavni urad in eksekutivo, da ni započela nobenih skrajno riskiranih akcij in tozadevno čakala boljših ugodnosti v bodoče. Nadalje smo imeli svojega zastopnika v domovini, ki je imel nalogo dobiti razne informacije in trgovske zveze in druge pogodbe z delavskimi instituti v domovini. Take so bile naše naloge, in toliko dela smo izvršili. Ko bodete slišali vsa poročila, bodete sprevideli, da v danih razmerah ni mogel odbor nič več storiti kot je izvršil. Lahko sprevidite kako je če celo leto zadržujejo pošiljatev vobmorskih skladiščih in za nameček še precejšen del pokradejo. Našo pošiljatev je starokrajska reakcija ovirala tudi iz političnih ozirov, da nas na ta način spravi v nemilost pri Jugoslovanih v Ameriki in zmanjša našo politično moč, katera kljub prikrivanju dela dokaj preglavic zašpehani frakariji vseh reakcionarnih frakcij v Jugoslaviji.

Kot tajnik sem nadzoroval posle v glavnem uradu in mislim, da je ta urad vršil svoje posle pravilno, vpoštevajoč vse sklepe eksekutive J. R. Z. in izvrševalnega odbora ekonomske korporacije.

Nadzorni odbor bo podal finančno poročilo bolj v detajlih, jaz pa naj predložim le skupne svote iz računov in pa stanje blagajne od JRZ in AJCBLtd.

Naši računi februarja 28, 1921 so sledeči:

Za JRZ.

Premoženje J. R. Z. sept. 1, l. 1919 je bilo $54,620.79

Dohodki od sept. 1, 1919 pa do feb. 28, 1921 ..... $7.828.13

Skupaj $62,448.92

Izdatki od sept. 1, 1919 pa do feb. 28, 1921 ..... $56.144.47

Finančno premoženje JRZ feb, 1921 znaša $6,304.45

Račun Jugoslovanskega republikanskega združenja.

od tretje do četrte konvencije, to je od 1. sept. 1919 do 1. marca l. 1921.

(18 mesecev.)

DOHODKI:

Od 1. septembra do 1. marca l. 1921 ..... $7,828.13

IZDATKI:

Subvencija Jugoslav. Inform. Bureau $1,200.00

Propaganda Investicije v Jugoslaviji $10.500.00

Investacija A. J. C. Bd., Ltd. 10.000.00

Povrnjeno A. J. C. Bd., Ltd 1,886.34

1932.34.

1,32.34

Propaganda, shodi z zastopniki iz domovine, delegacije v Washingtonu, $6,000.00 poslanih v domovino etc. 11,927.94

Plače (za 4 uradnike) $5,200.00

Poslano za sirote v domovino $6,037 05

Za znake J.R.Z. $1,486.50

Stroški zadnje konvencije — $2,725.80

Izdano za AJCB (pozneje vrnjeno) $1,219.75

Ročna blagajna (poštnina, ekspresi, luč, snaženje male potrebšine $691.18

Za najemnino urada $411.53

Stroški z revizijami (dnevnice, etc.) 186.42

Razno: uradniške potrebščine, davek premije, za oglase, pohištvo, etc $989.07

Posojilo AJCBd., Ltd. $100.00

SKUPAJ IZDANO od 1. sept. 1. 1919 do 1. marca 1921 $56,144.47

REKAPITULACIJA:

Premoženje J R Z 1. sept. 1919 $54,620.79

Dohodki od 1. sept. 1919 do 1. marca 1921 ..... $7,828.13

SKUPAJ ..... $ 2,448.91

Izdano od 1 sept. 1919 do 1, marca 1921 - $56,144.47

PREOSTANEK $6,304.45

Od izdanega denarja pa drži J. R. Z. delnice za svoje investicije, nadalje inventar: pohištvo in znake J. R. Z. in sicer:

Propagandne investicije v Jugoslaviji $10,500.00 (3350 delnic Blaznikove tiskarne in delnice lista "Republika v Beogradu")

1000 delnic A. J. C. Bd., Ltd. po $10 -- $10,000.00

Znaki J. R Z. 350 duc. po $2.00 in 89 dz. $4.00 ..... $1,056.00

Inventar J. R. Z. $650.00

SKUPNO PREMOŽENJE J. R. Z. 1. MARCA 1921 ZNAŠA — $28,510.40

(Dalje prih.)

Nesrečni album.

"Gospod Krajnik," je jecljala v pretrganih stavkih ter se previdno bližala vratom, "oprostite, nisem vas mislila žaliti. Hotela sem vam samo povedati, da je tu na mizi eno pismo za vas in deček, ki je to prinesel, je rekel, da ga morate prebrati še danes. Pa lahko noč!"

To rekši, je postrežnica urno smuknila skozi duri, zbežala v svojo kamrico ter se od znotraj dvakrat zaklenila in še težak kovčeg porinila pred vrata.

"Ti moj Bog, vrni našemu gospodu zopet pravo pamet!" je vzdihovala še dolgo v noč.

Janko je prišel toliko k sebi, da je nažgal luč. Res je zagledal na mizi neko pismo, naslovljeno nanj. Pisava mu ni bila znana. Skoro hlastno je raztrgal ovitek in preletel naslednje, kratke vrstice:

Cenjeni gospod Krajnik!

Cena v baršun vezanemu albumu je osemnajst kron. Vljudno prosim, da bi poravnali račun!

S poštovanjem

N. N., trgovec.

"Strela božja, kaj še pride danes čez me!" je vzdihnil skoro brez uma ter vnovič omahnil na stol. Mislil je in mislil, zdihoval in ugibal, a žal, njegovi nesreči ni bilo najti izhoda. Končno je ukrenil vendar nekaj pametnega, vlegel se je v posteljo in zaspal.

Spanje ga je toliko okrepilo, da je naslednje jutro, čeravno oropan vseh svojih srčnih upov, mogel zopet trezno misliti. Najprej je šel postrežnico prosit odpuščanja za svoj sinočni nastop. Postrežnici se je topilo srce veselja, ko je videla gospoda tako skesanega in zopet popolnoma pametnega pred seboj. Prijateljstvo med njima je bilo namah zopet obnovljeno in Janko se je toliko osmelil, da jo je zaprosil za par dni za dvajset kron, kar mu je postrežnica ugodila srčno rada, in Janko je še tisti dan poravnal račun za vražji album.

Odslej se je Janko resno trudil, da čim prej pozabi vso to nesrečno zadevo. Med svojimi kolegi je skušal biti vesel, zlasti ker je hotel da ostane ta neljubi dogodek drugim popolnoma prikrit. Toda "nič ni tako skrito, da ne bi postalo očito", in Janko se je moral žal, le prekmalu prepričati o istinosti tega pregovora.

Jankovemu najožjemu prijatelju je namreč donašala mleko Minkina soseda in od nje je najprej zvedel ta, od njega pa seveda vsi drugi. Pa da bi vsaj molčali! Toda ko je nekoč Janko, sedeč v kavarni s svojimi znanci, bližnjega tovariša precej uščipnil z nekim dovtipom, mu ja ta neusmiljeno zabrusil v obraz, da naj molči in naj gre raje študirat — "albume."

Tedaj je bil Janko kakor zadet od strele. Vzdignil se je in takoj odšel iz kavarne.

Janko je uvidel, da mu tu v mestu ne bo več obstanka. Ako vedo ti, bodo kmalu vedeli vsi, ali pa že vedo. Najbolje bo, ako se jim umakne izpred oči.

Dva dni pozneje je že vložil prošnjo za svojo premestitev v drugo mesto.

Njegovi hudomušni in radovedni kolegi so pozneje večkrat poizvedovali, kako se kaj počuti njihov prijatelj Janko na svojem novem službenem mestu. Dognali so, da se ima zelo dobro, da ga njegov šef zelo ceni in da se je pred kratkim zaročil z njegovo ne baš revno hčerko.

Privoščimo mu vse to prav iz srca. Sicer smo pa prepričani, da je po tako grenki izkušnji postal toliko previden, da svoji novi zaročenki ne bo kupoval — albuma.

— Konec. —

PRIPOROČILO.

Rojaki, kadar imate za prebarvati avtomobil, se obrnite do mene. Delo vam izvršim dobro in to po zmerni ceni. Se priporočam vsem Slovencem in bratom Hrvatom.

JOHN GODINA
Auto Painting & Trimming
Vse delo jemčeno.
361 EAST 161. ST.
Cleveland, Ohio.

POHIŠTVO

v zelo dobrem stanju, se proda po jako nizki ceni. Več se poizve v uradu Enakopravnosti. (81

POHIŠTVO NAPRODAJ.

v zelo dobrem stanju, proda se po zelo nizki ceni. Oglasite se na 1565 E. 49th St. (84

MLADE KOZE NAPRODAJ

Naprodaj so mlade molzne koze. Proda se jih nekaj zato ker jih ima lastnik preveč. Zglasite se na 6913 Grand Ave. Newburgh. (81

RAD BI DOBIL

stanovanje obstoječe iz treh ali štirih sob, med 55 in 70 cesto; mala družina brez otrok. Zglasiti se je v upravništvu tega lista. (79

PRODA SE HIŠA

za dve družini. Spodaj ima 5 sob, zgoraj 4 sobe. Električna razsvetljava. Cena $6.500. Oglasite se na 2211 W. 60th Street med Clark in Lorain Ave. (81

SPREDNJA SOBA SE ODDA

za enega ali dva fanta z hrano ali brez. Zglasiti se je na 5209 Luther Ave. (80

GROCERIJA IN MESNICA

Proda se grocerija in mesnica na dobrem prostoru. Cena je zelo nizka ker odhaja lastnik na farme. Več se poizve v uradu t. lista. (x)

GOSTILNA IN RESTAVRACIJA NAPRODAJ.

Nizka cena, ker gre lastnik iz mesta. Zglasite se na 4502 St. Clair Ave.. (82

TEL. IN POD. DRUŠTVO "SLOVENSKI SOKOL"

Ust. 3. Rožnika, 1897
v Cleveland, O.
Imenik za leto 1921.

Starosta: John Pekol, 1447 East 53rd St.

Podstarosta: Peter Pikš, 6025 Glass Ave.

Tajnik: Frank Hudovernik, 1064 East 62nd Str.

Blagajnik: Frank Jerič, 6522 St. Clair Ave.

Nadzorniki:

1.) John Marn, 6220 St. Clair Ave.

2.) Frank Šober, 1395 East 55th St.

3.) Mike Kos, 1192 Norwood Rd.

Društveni zdravnik: Dr. Fr. J. Kern, 6202 St. Clair Ave.

Seje se vrše vsaki prvi petek v mesecu v prostorih SND. soba št. 3.

Sprejema člane od 16 do 45 leta.

Asesment za mesec 75c. Člani so deležni s tem $150.00 smrtnine in $7.00 na teden bolniške podpore.

Vse informacije za pristop dobite lahko pri članih, ali pri uradnikih gori imenovanih.

Ženske suknje.

Obleke z žeketom, cele obleke — krila (kiklje) bluze, predpasnike, vso spodnjo obleko ,in vse vrste drugo blago, katero je samo najboljše vrste, dobite sedaj pri meni po posebno znižanih cenah.

BENO B. LEUSTIG
6424 St. Clair Ave.

Tel. Central 2373 R.

Gramofonske Plošče

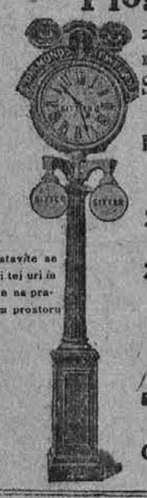

zahtevajte novi cenik Slovenske PLOŠČE preje $1.00 sedaj 85c
VELIKA ZALOGA UR IN ZLATNINE.

Wm. Sitter
5805 ST. CLAIR AVENUE
Cleveland, O.

POZOR!

Prav po nizki ceni prodajamo "Cement Blocks" za zidavo kleti in hiš. Se priporočamo hišnim gospodarjem.

EUCLID VILLAGE CEMENT BLOCK COMPANY.
East Miller Ave. blizu Bliss Rd.

LIBERTY BONDI IN VOJNO VARČEVALNE ZNAMKE.

Prodajte sedaj. Mi plačamo v gotovini takoj.Simon, zanesljivi prekupčevalec, soba 216 Lennox Bldg., drugo nadstropje Vzemite vzpejačo. Vogal deveta cesta in Eucli dave., nad Singer Sewing Machine Co. Odprto do 6. ure zvečer. x

MALI OGLASI

Radost in veselje

se naseli po kočah v starem kraju, kadar prejmejo kako sporočilo od domačih iz Amerike. Veselje pa je čim večje kadar prejmejo denarno pomoč od svojcev v Ameriki.

AMERICAN UNION BANKA pošilja denar v domovino najhitreje, najsigurneje in pošteno. Ako želite poslati denar v domovino BRZOJAVNO, in tudi če samo EN DOLAR, pišite nam takoj za podrobnosti.

NALOŽKI vam nosijo po 4% obresti in vaš denar je siguren. Na zahtevo vam takoj izplačamo denar BREZ da bi nas preje obvestili.

Prodajalna šifkart. — Javno notarstvo. — Dobivamo potna dovoljenja.

Za pojasnila pišite na

AMERICAN UNION BANK
John Nemeth, predsednik
10 East 22nd St.
New York, N. Y.

OGENJ.

je nevarna stvar, in komur pogori hiša in vse imetje, je velik siromak. Previdno in pametno naredijo oni, ki se zavarujejo proti ognju. Vsi slovenski hišni gospodarji bi morali biti zavarovani proti ognju, ker nihče ne ve, kdaj ga doleti nesreča in je postavljen na cesto.

Cene na privatnih hišah so tako nizke, da navadni delavec lahko zasluži v enem dnevu toliko, da plača za $1000.00 zavarovalnine, in sicer za dobo 3 let. Ako nimate časa po dnevu, pridite zvečer, da se pogovorimo.

JOSEPH ZAJEC.

15605 Waterloo Rd. Telefon v pisarni Wood 228 R. na domu Wood 648K

Najmodernejši pogrebni zavod v Clevelandu

Frank Zakrajšek
POGREBNIK IN EMBALMER
1105 Norwood Rd.
Tel. Princeton 1735—W.
TEL. Rosedale: 4983
Avtomobili za krste, poroke in pogrebe in druge prilike.

Spomlad je tukaj

in zaloga z vsakovrstnim spomladanskim blagom je sedaj popolna. Časi niso sedaj ravno najboljši, zatoraj sem se odločil za to leto prodajati vse blago z veliko manjšim dobičkom kakor v dobrih ali normalnih časih. Če mora delavec biti zadovoljen z manjšo plačo, sem tudi jaz zadovoljen delati z manjšim dobičkom. Blago, katerega držim v zalogi je samo prve vrste, moderno, trpežno in cene istemu nižje kakor kje drugje.

Za obilen obisk se vam najtopleje priporočam, kjer bodem tudi gledal da Vas točno in pošteno postrežem.

BENO B. LEUSTIG
6424 St. Clair Ave.

PEVSKO DRUŠTVO "JADRAN"

zboruje vsako prvo sredo v mesecu ob 8 uri zvečer v Kunčičevi dvorani. Uradniki: Frank Kalin, predsednik, 14507 Darwin Ave.; Albin Praprotnik, podpredsednik, 17005 Waterloo Rd.; L. Boštjančič, tajnik, 1312 E. 167th Str.; M. Podboj, blagajnik, 1312 E. 167th A. Jering zapisnikar.

Nadzorniki: Predsednik nadzornega odbora G. M. Kabaj, F. Zlobec in F. Skalin.

Pevovodja g. Ivanuš.

Pevske vaje se vršijo vsak petek, točno ob 7:30 uri zvečer v Kunčičevi dvorani. Vstop v društvo ima vsak napreden Slovenec in Slovenka, lahko kot aktiven pevec ali kot podporen član. Se uljudno vabite za pristop.

KAMDEN KOFFEE

KAMDEN KAVA

je najboljša kava, najboljše kvalitete: Prodaja se v kartonskih zavojih po en funt, po vseh najboljših grocerijah.

THE KAMDEN CO.
PEČEMO IN POKAMO
V CLEVELANDU, O.

SLOVENSKO LOVSKO PODPORNO DRUŠTVO

je sklenilo na svoji redni mesečni seji dovoliti prosto vstopnino vsem značajnim rojakom. Posebno priporočljivo je rojakom prostopiti v to društvo, ker daje članom velike ugodnosti: v slučaju smrti plača društvo $100 usmrtnine, v slučaju bolezni $7.00 tedenske podpore brez vsake doklade. Rojaki, ki še niste v nobenem društvu, poslužite se te izredne prilike, kajti prosta vstopnina velja le za mesece februar, marc, in april in tudi rojaki, ki želijo stopiti še v eno društvo imajo sedaj zelo ugodno priložnost. Razna pojasnila dobite lahko pri društvenih članih ali pa se obrnite na sledeče člane za natančenjše informacije: Frank Novak, 1179 E. 60 Str., John Grdina 1207 E. 60 Str., Henrik Kranc, 8220 Korman Ave. ali pa na društvenega zdravnika F. J. Kerna, 6202 St. Clair Ave. Društvene seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v Grdinovi dvorani. Rojaki pristopite v društvo, ki je na popolnoma svobodni podlagi, kjer je dovoljeno vsakemu njegovo lastno prepričanje.

ODBOR.

SOBA

se odda za eno ali dve dekleti. Vprašajte na 1376 E. 41. St. odzadaj. (78

HIŠE NAPRODAJ!

Hiša, kakor nova, 10 sob za dve družini, 2 forneza, 2 kopališča, škriljeva streha, perišče v kleti; ob tlakovani cesti. Lot 40x120; cena $8.500.

Hiša, 6 sob vse moderno urejeno, čisto nova, v bližini slovenske livarne (foundry) v Nottinghamu. Gotovine samo $1000.

Hiša 6 sob, v Collinwoodu vse v dobrem stanju, cena samo $3,500, gotovine $1.000.

Naprodaj imamo tudi vsakovrstne farme po različnih cenah in jih tudi zamenjamo za posestvo v mestu.

Za podrobnosti se obrnite na 15813 WATERLOO RD. pri

J. KRALL & D. STAKICH

ALI VESTE

da dobite sedaj pri meni jako fine in lepe spomladanske suknjice, bele obleke za sv. Obhajilo,

6424 St. Clair Ave.

volnene, svilene, in pisane gingham obleke, slamnike, rokavice, nogavice in vso drugo opravo za deklice ,po posebno nizkih cenah.

BENO B. LEUSTIG

Tri hiše naprodaj!

v bližini nove slovenske tovarne v Noble, Ohio.

Vse tri so nove, vsaka šest sob moderno urejene; lot 50x150. Prodajo se takoj po nizki ceni. Pišite ali vprašajte na

JOHN POLLOCK
CHELSIA AVE.
Noble, Ohio.